

Každý den je diagnostikována rakovina tisícům zvířat. Díky pokrokům ve výzkumu rakoviny a veterinární medicíně mají domácí mazlíčci větší šanci na úspěšnou léčbu než dříve.

Rakovina domácího mazlíčka – jak s ní má majitel zacházet a co dělat?

Onkologická diagnóza u vlastního zvířete nese psychickou zátěž pro majitele výrazně větší, než je tomu u jiných diagnóz. V tom okamžiku se Váš svět stává naším světem.

Nejdůležitějším bodem, který je třeba si uvědomit o této nemoci však je, že stejně jako u lidí lze mnoho forem nemoci snadno léčit, zvládat a dokonce i vyléčit. Včasný záchyt a specializovaná péče vedou ke zvýšení míry přežití a vyléčení téměř u všech typů rakoviny, které postihují domácí mazlíčky.

Zatímco v některých případech může váš veterinář jednoduše konzultovat péči vašeho mazlíčka s veterinárním onkologem, v jiných případech je nutné vás a vašeho mazlíčka odeslat rovnou přímo k veterinárnímu onkologovi pro pokročilejší diagnostiku a léčbu. Veterinární onkologové mohou mít také přístup ke specializovaným diagnostickým nebo léčebným nástrojům, které praktický veterinární lékař nemusí mít.

Jaký je cíl v onkologické léčbě zvířat a co všechno léčba zahrnuje?

Naší prioritou číslo jedna je kvalita života našich pacientů podstupujících léčbu rakoviny. Náš kvalifikovaný tým se specializuje na onkologii zvířat a je také odborníkem na radiologii, onkologickou chirurgii a léčbu bolesti. Klinický projev onkologického onemocnění je u každého pacienta rozdílný a přístup k léčbě je vždy individualizovaný. Každé léčbě nádorového onemocnění proto předchází konzultace s onkologem. Konzultace jsou zvláště důležitým aspektem našich služeb, v rámci které prodiskutujeme s majiteli každou možnost léčby než doporučíme nejlepší plán pro jejich mazlíčka. Nasloucháme našim klientům a vždy se snažíme najít cestu, která je pro daného pacienta a jeho rodinu nejvhodnější. Důkladné klinické vyšetření je však nevyhnutelné před nastavením léčby a má za cíl jasně definovat rozsah nádorového onemocnění, zhodnotit celkový klinický stav pacienta a případně detekovat metastázy nádoru v jiných orgánech. Standardně jsou využívány diagnostické metody zejména pokročilé ultrasonografické vyšetření, krevní testy, rentgenologické vyšetření a počítačová tomografie. Přesnou onkologickou diagnózu stanovujeme na základě výsledků laboratorních vyšetření (cytologické, histologické vyšetření, průtoková cytometrie, onkomarkery) případně někdy v kombinaci s odběrem vzorku tumoru.

Jaká je role chirurgie a co mají majitelé očekávat, pokud je chirurgie doporučena?

Chirurgická veterinární onkologie je zaměřená na léčbu solidních (ohraničených) nádorů. Máme dlouholeté zkušenosti s chirurgickou léčbou nádorových onemocnění. Každý chirurgický zákrok je plánován v úzké spolupráci mezi onkologem a chirurgem, aby umožnil přesné a účinné odstranění nádorů, dále minimalizaci rozsahu a rizika návratu. Rekonstrukční chirurgie je již neodmyslitelnou součástí řešení mnoha nádorů. Pro tento

účel disponujeme všemi moderními možnostmi onkologické chirurgie (chirurgický laser, harmonický nůž, kryochirurgie apod.)

Jako i referenční ortopedická klinika jsme schopni v rámci České republiky poskytnout majitelům v léčbě tumoru kostí a kloubů chirurgické možnosti záchrany končetiny před amputací pomocí implantátu tzv. "limb sparing surgery".

Jaké nežádoucí účinky mohou z léčby rakoviny vzniknout? Bude domácí zvíře pociťovat nevolnost a bolest během léčby?

Pro mnoho klientů je termín chemoterapie často odstrašující, zvláště když víme, jak obtížně snáší cytostatickou léčbu humánní pacienti. Naštěstí je chemoterapie v absolutní většině případů velice dobře tolerována a případné vedlejší účinky jsme schopni pomocí podpůrné léčby držet pod kontrolou bez viditelného utrpení vašeho mazlíčka. Ve většině případů během chemoterapie majitelé nepozorují žádné nebo minimální zdravotní změny na svém zvířeti (občasná ztráta chuti k jídlu či průjem). Chemoterapie patří mezi absolutně rutinní léčebné postupy u mnoha onkologických onemocnění. Nejlepších výsledků dosahujeme samotnou chemoterapií u systémových onemocnění jako je mnohočetný myelom, multicentrický lymfom atd. Léčbu doplňující chemoterapie je zcela nezbytná pro zlepšení, přežívání či vyléčení pacientů například po chirurgickém odstranění kostních nádorů nebo po odstranění sarkomů (např. postvakcinačních sarkomů koček). Bez chemoterapie není samotná chirurgie u řady maligních (zhoubných) nádorů smysluplná a život pacienta nijak výrazně neprodlouží. Respektujeme, aby zvolená terapie byla přínosná pro pacienta. Zachovávala kvalitu jeho života, ale také jeho okolí, tedy majitelů zvířete, respektive dalších členů rodiny ve které pes či kočka žijí.

Jaké další možnosti léčby jsou momentálně dostupné v léčbě rakoviny zvířat?

Radioterapie je indikovaná pro pacienty s rozsáhlými nádory, kde není možné kompletní chirurgická odstranění či pro pacienty s neoperabilními nádory (tumory mozku, některé nádory nosní dutiny či prostaty). V závislosti na charakteru onemocnění se aktivně spolupodílíme na zajištění radioterapií na vybraných zahraničních pracovištích (univerzitní pracoviště ve Vídni, pracoviště Equinox Linsengericht, univerzitní pracoviště Curych).

Terapeutické možnosti biologické léčby v současné době probíhají na naší klinice včetně klinické studie a to léčba imunoterapie hemangiosarkomu a osteosarkomu u psů, jejichž cílem je zlepšit léčbu tohoto onemocnění u psů. Biologickou léčbou podporujeme přirozenou protinádorovou imunitu nádorů.

K dnešnímu dni byla vyvinuta řada metod a technik pro prevenci a léčbu rakoviny u zvířat a dle nejnovějších poznatků vzniká nová naděje pro psy s onkologickým onemocněním. Nedávné objevy v oblasti genomiky a onkologie poskytly hlubší pochopení molekulárního původu a vývoje rakoviny. Tyto objevy v kombinaci s technologickým pokrokem v profilování DNA posouvají vzorce pro diagnostiku rakoviny směrem k dřívější detekci s cílem zlepšit její výsledky léčby.

Co vás motivuje ve vaší práci?

Máme vizi, jak se věci dají dělat lépe a jsme motivováni toho dosáhnout. Do budoucnosti se nadále budeme snažit poskytnout našim onkologickým pacientům péči srovnatelnou s moderními trendy v humánní medicíně. Plány blízké budoucnosti, které chceme v rámci terapeutických možností poskytovat našim pacientům jsou intervenční zákroky, které nabízí inovativní řešení jako je chemoembolizace tumorů či stentování inoperabilních nádorů močových cest, dále elektrochemoterapie a zmiňovaná cílená genetická léčba. Náš závazek k pokroku ve veterinární medicíně bereme vážně a je řízen:

aplikací nových způsobů léčby, účastí na klinickém výzkumu, sdílení znalostí prostřednictvím vzdělávání a také investicemi do technologií.

Jak najdou majitelé vhodné ošetření pro svého psa nebo kočku?

Veterinární onkologové určují nejvhodnější postup léčby a koordinují léčebný program pro zvířata s rakovinou. Často také slouží jako konzultanti veterinářů v soukromé praxi, aby zajistili, že jejich pacienti dostanou nejlepší možnou léčbu rakoviny. Můžete si být jisti, že veterinář, který vás a vašeho mazlíčka odešle k veterinárnímu onkologovi, je ten, kdo se stará a zavázal se zajistit, že váš mazlíček dostane nejvyšší standard lékařské péče. Je nutno poděkovat za dlouholetou důvěru a spolupráci našim referujícím kolegům z celé České republiky a zvláště pak také našim klientům, kteří nám důvěřují a se kterými prožíváme dennodenně jak smutné, tak veselé okamžiky, protože tak to ve veterinární praxi chodí. Doufáme, že nás nebudete potřebovat, ale pokud ano, jsme tu.

MVDr. Marieta Ševčíková, PhD.

Animal clinic s.r.o.